

† VARSANUFIE
ARHIEPISCOPUL RÂMNICULUI

*Bucuria, pacea și iubirea față de
aproapele – semnele învierii noastre
întru Domnul*

PASTORALĂ
LA ÎNVIEREA DOMNULUI
2022

ÎNALTPREASFINȚITUL PĂRINTE
† VARSANUFIE
ARHIEPISCOPUL RÂMNICULUI

† VĂRSĂNYFIE
ARHIEPISCOPUL RÂMNICULUI

*Bucuria, pacea și iubirea față
de aproapele – semnele învierii
noastre întru Domnul*

**Scrisoare pastorală la Sărbătoarea
Învierii Domnului**

Editura *Praxis* a Arhiepiscopiei Râmnicului
Râmnicu-Vâlcea
2022

† VARSANVIE

Prin harul lui Dumnezeu,
Arhiepiscopul Râmnicului

**Preacuviosului cin monahal, preacucernicului cler și
preaiubiților credincioși din cuprinsul
Arhiepiscopiei Râmnicului,
Har, milă și pace de la Dumnezeu
Tatăl, Fiul și Sfântul Duh,
iar de la noi părintești binecuvântări!**

Hristos a înviat!

„Noi știm că am trecut de la moarte la viață,
pentru că iubim pe frați” (I Ioan 3, 14)

*Preacuvioși și Preacucernici Părinți,
Iubiți fii și fiice duhovnicești,*

Fără credința în Înviere nu este cu putință a afla
sensul vieții. Nimic din cele ale lumii acesteia

nu își găsește rațiunea fără Înviere. Dacă moartea este sfârșitul existenței, atunci nu există o raționalitate a lumii. Prin moartea și Învierea Sa, Mântuitorul Hristos desființează moartea ivită în lume ca urmare a păcatului, redându-i omului veșnicia, readucând întregii făpturi raționalitatea sa. Viața veșnică nu trebuie considerată o noțiune abstractă, o realitate existențială presupusă, ci este părtașia la viața lui Hristos, El fiind, așa cum ne spune Sfântul Apostol Pavel, „întâiul născut din morți” (*Coloseni I, 18*), noi înviind doar prin Învierea Lui, așa cum sfinții isihăști: Simeon Noul Teolog, Grigorie Palama și Paisie de la Neamț pe care întreg anul acesta îi comemorăm în chip deosebit, ne învață: „noi prăznuim Paștile, după Evanghelie, adică trecerea firii noastre, întru Hristos, de la moarte la viață, de la stricăciune la nestricăciune”¹. Părtași fiind la Învierea Domnului, suntem chemați să ne schimbăm modul de viețuire, modul de gândire, modul de a ne raporta la semenii noștri: „Așadar, dacă ați înviat împreună cu Hristos, căutați cele de sus, unde se află Hristos, șezând de-a dreapta lui Dumnezeu; cugetați cele de sus, nu cele de pe pământ; căci voi ați murit și viața voastră este ascunsă cu Hristos întru

---

¹ SFÂNTUL GRIGORIE PALAMA, „Omilia 21. La Sfânta Înălțare a Domnului și Dumnezeului nostru Iisus Hristos. Despre împlinirea Sâmbetei din Legea veche”, în *Omilii*, vol. 2, traducere din limba greacă de Parascheva Grigoriu, Ed. Anastasia, București, 2012, p. 9.

Dumnezeu" (*Coloseni* III, 1-3). „Cugetarea la cele de sus”, după Sfântul Grigorie Palama, reprezintă umblarea „întru înnoirea vieții” (*Romani* VI, 3): „Așa precum Hristos a murit în slăbiciunea și necinstea trupului, dar a înviat după putere și slavă dumnezeiască, tot așa și cei ce-și trăiesc viața lor după Hristos sunt semănați după moarte, cum iarăși spune Pavel, întru slăbiciune și necinste, dar se vor scula întru putere și slavă (*I Corinteni* XV, 43), primind un trup slăvit și înveșnicit, așa cum a avut Hristos după Înviere”².

Trăirea credinciosului „întru înnoirea vieții” înseamnă trăirea în bucuria și pacea pe care Învierea Sa o aduce. Cuvintele Sale adresate după Înviere au fost cele prin care a binevestit Împărăția cea Nouă, Împărăția bucuriei și a păcii, femeilor mironosițe adresându-le îndemnul „Bucurați-vă!” (*Matei* XXVIII, 9), iar Sfinților Apostoli: „Pace vouă!” (*Luca* XXIV, 36; *Ioan* XX, 19; XXI, 26); însăși înomenirea Sa a fost anunțată ca venirea păcii și bucuriei: „Nu vă temeți! Căci, iată, vă binevestesc vouă bucurie mare, care va fi pentru tot poporul [...]. Și deodată s-a văzut, împreună cu îngerul, mulțime de oaste cerească, laudând pe Dumnezeu

---

2 SFÂNTUL GRIGORIE PALAMA, „Omilia 16. Despre iconomia cea după trup a Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos”, 36, în *Omilii*, vol. 1, traducere din limba greacă de Dr. Constantin Daniel, Ed. Anastasia, București, 2004, p. 205.

și zicând: Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoie!" (*Luca* II, 10; 13-14). Pacea și bucuria sunt elementele principale ale Împărăției lui Dumnezeu, împărtășite ca binecuvântare a Acesteia, prin Persoana Mântuitorului Hristos Cel Înviat: „Căci Împărăția lui Dumnezeu [...] este pace și bucurie în Duhul Sfânt” (*Romani* XIV, 17).

Pacea și bucuria izvorâte din Persoana Mântuitorului Cel Înviat din morți nu pot fi alungate de problemele cotidiene, de necazurile și suferințele din lume, ci, dimpotrivă, toate acestea îl fac pe credincios să se apropie și mai strâns de Hristos Cel înviat din morți, pacea și bucuria fiind dăruite ca roade ale Duhului: „Iar roada Duhului este dragostea, bucuria, pacea [...]” (*Galateni* V, 22).

Învierea Domnului, desființând moartea, aduce în lume pacea ca stare duhovnicească a celui ce trăiește Împărăția Sa înlăuntrul său (*Luca* XVII, 21), pace la nivel personal, dar și la nivel social, acolo unde sunt doi sau trei adunați în numele Celui Înviat (*Matei* XVIII, 20): „(...) murind, înviind și înălțându-Se la ceruri a șezut în trup la dreapta lui Dumnezeu-Tatăl. Aceasta, pentru ca și noi, murind, să nădăjduim sigur că vom învia și vom viețui o viață desăvârșit despărțită de toată moartea și de toată coruperea și ne vom înălța la ceruri și vom primi cinstea

și slava cea întru Dumnezeu Tatăl prin mijlocirea Fiului Însoși și petrecerea fericită și veșnică împreună cu El”³.

Iubiți fii și fiice duhovnicești,

Evanghelia nu îndreptățește sub nicio formă alungarea păcii din societate, deoarece aceasta înseamnă alungarea binecuvântării Împărăției lui Dumnezeu, adică nepăsarea față de Învierea Domnului. Dumnezeu nu impune nimic nimănui cu forța, ci pe toate le oferă întru iubirea Sa. Lumea de astăzi are nevoie acut de prezența lui Hristos Cel înviat în mijlocul ei ca Izvor al păcii și al bucuriei: „Așadar, dacă Împărăția lui Dumnezeu este în noi și dacă această Împărăție a lui Dumnezeu este dreptate, pace și bucurie, înseamnă că acela care trăiește în acestea este în Împărăția lui Dumnezeu [...]. Și la drept vorbind, dacă luăm în considerare acea stare de contemplație prin care se obțin virtuțile trebuitoare pentru Împărăția lui Dumnezeu, în ce altceva să ne încredem, dacă nu într-o stare de bucurie fără de sfârșit? Ce altceva se potrivește cu adevărata fericire, decât liniștea neîncetată și bucuria veșnică?”⁴.

3 SFÂNTUL MAXIM MĂRTURISITORUL, *Ambigua. Tâlcuiri ale unor locuri cu multe și adânci înțelesuri din Sfinții Dionisie Areopagitul și Grigorie Teologul*, II, 112a, traducere din grecește, introducere și note de Pr. Prof. Dumitru Stăniloae, coll. *Părinți și Scriitori Bisericești*, vol. 80, Ed. IBMBOR, București, 1983, p. 285.

4 SFÂNTUL IOAN CASIAN, *Convorbiri duhovnicești*, Partea I, Întâia convorbire cu

Bucuria și pacea devin astfel premise ale iubirii față de semenii și ele izvorăsc din libertatea față de frica morții desființată de Mântuitorul Hristos prin Învierea și Înălțarea Sa la Cer. Lumina Învierii ne face să Îl vedem pe Hristos în aproapele și să-l iubim pe acesta ca pe Domnul Hristos, așa cum Sfântul Ioan Teologul mărturisește: „Cel ce zice că este în lumină și pe fratele său îl urăște, acela este în întuneric până acum. Cine iubește pe fratele său rămâne în lumină, iar sminteală nu este în el. Iar cel ce urăște pe fratele său este în întuneric și umblă în întuneric și nu știe încotro se duce, pentru că întunericul a orbit ochii lui” (*I Ioan II, 9-11*). În persoana celui de lângă noi Îl întâlnim la modul concret pe Hristos Cel înviat, așa cum Sfântul Simeon Noul Teolog ne învață: „El a primit să ia asupra Sa fața fiecărui om lipsit și să se unească pe Sine cu fiecare, ca niciunul dintre cei ce cred în El să nu se înalțe împotriva fratelui, ci fiecare, văzând pe fratele și pe aproapele său ca pe Dumnezeu său, [...] și să-l primească și să-l cinstească întocmai ca pe Acela, și să-și deșerte toate averile spre slujirea lui, precum și Hristos Și-a vărsat sângele Său pentru mântuirea noastră”⁵. A-L vedea pe Domnul

părintele Moise, XIII, 3-4, în: *Opere alese: Așezămintele mănăstirești și Convorbiri duhovnicești*, traducere de prof. Vasile Cojocaru și prof. David Popescu, prefață, studiu introductiv și note de prof. Nicolae Chițescu, coll. PSB, vol. 57, Ed. IBMBOR, București, 1990, p. 316.

⁵ SFÂNTUL SIMEON NOUL TEOLOG, „Suta a doua de capete teologice și practice”,

Hristos înviat în aproapele este singura posibilitate de a-l iubi pe semenul nostru și singura șansă de a rămâne în comuniune cu Dumnezeu și cu oamenii: „Cel ce a primit porunca să-l aibă pe aproapele ca pe sine însuși e dator, desigur, să-l aibă așa nu numai într-o zi, ci toată viața. Și celui căruia i s-a poruncit să dea fiecăruia care cere i se poruncește aceasta pentru toată viața sa. Și cel ce vrea ca alții să-i facă lui lucrurile bune pe care le voiește, acestea i se cer și lui să le facă altora”⁶. Semnul învierii sufletului nostru în Hristos este iubirea semenilor: „Noi știm că am trecut de la moarte la viață, pentru că iubim pe frați” (I Ioan III, 14).

În acest sens, nu ni se pare nimic surprinzător că doar prin Învierea Domnului se restabilește la adevărata sa dimensiune nu doar comuniunea omului cu Dumnezeu, Domnul înălțând la Cer firea umană, ci și comuniunea dintre semeni: „Duceți-vă și vestiți fraților Mei, ca să meargă în Galileea, și acolo Mă vor vedea” (Matei XXVIII, 10). Cercetătorii Sfintei Scripturi au observat că acum este pentru prima dată când Domnul îi numește pe ucenicii Săi „frați”. Frățietatea

---

96, în: *Filocalia sau culegere din scrierile Sfinților Părinți care arată cum se poate omul curați, lumina și desăvârși*, vol. 6, traducere din grecește, introducere și note de Preotul Profesor Dr. Dumitru Stăniloae, Ed. IBMO, București, 2011, p. 111.

6 SFÂNTUL SIMEON NOUL TEOLOG, „Suta a doua de capete teologice și practice”, 97, în: *Filocalia*, vol. 6, p. 111.

creștinilor între ei, dar și cu Hristos, este și consecința bucuriei Învierii. Apostolii și femeile mironosițe nu pot ține doar pentru ei vestea Împărăției, ci împărtășesc tuturor această mare bucurie: „Și a venit Maria Magdalena vestind ucenicilor că a văzut pe Domnul și acestea i-a zis ei” (Ioan XX, 18). Învierea ne face să conștientizăm, prin pacea și bucuria pe care aceasta o aduce, iubirea semenilor ca prezență a lui Hristos cel Înviat în sufletele lor, deopotrivă cu ale noastre: „Ziua Învierii! Să ne luminăm cu prăznuirea, și unul pe altul să ne îmbrățișăm. Să zicem «fraților» și celor ce ne urăsc pe noi; să iertăm toate pentru Înviere. Și așa să strigăm: Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând, și celor din morminte viață dăruindu-le”⁷.

Iubiți fii și fiice duhovnicești,

Să încercăm cu toate puterile noastre să *înviem* sufletele noastre și ale semenilor noștri prin *Învierea Domnului nostru Iisus Hristos* și, așa cum Sfântul Cuvios Paisie de la Neamț, cel de-al treilea sfânt isihast comemorat anul acesta în chip deosebit la împlinirea a trei sute de ani de la nașterea lui, ne îndeamnă: „Să lepădăm lucrurile întunericului și să ne îmbrăcăm

---

⁷ „Slavă ... Și acum” de la Laude, „Utrenia din noaptea Sfințelor Paști”, în: *Slujba Învierii*, Ed. IBMO, București, 2010, p. 44.

cu armele luminii, adică să ne smerim înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor, să ne iubim unul pe altul din tot sufletul nostru cu cea adevărată și după Dumnezeu dragoste și să fim blânzi și fără răutate. Să ne păzim de vorba deșartă și de ținerea de minte a răului, și de cele asemenea acestora [...]. Iar mai vârtos acum, de această dată, după porunca Domnului, *să ne sârguim din tot sufletul*⁸ să iertăm toate pentru Înviere.

Iubiți părinți și dreptslăvitori creștini,

Vă reamintim, ca în fiecare an, că în *Duminica a treia după Paști, a Mironosițelor*, anul acesta în ziua de 8 mai, prăznuim *Aducerea în Oltenia a moaștelor Sfântului Ierarh Calinic de la Cernica, Arhiepiscopul Râmnicului*, sărbătoare ce are o însemnătate deosebită pentru această eparhie, întrucât acest sfânt ierarh este cel care a rectorit și a întărit, ca nimeni altul, viața duhovnicească din acest ținut binecuvântat de Dumnezeu. Dacă anul acesta îl comemorăm în mod deosebit pe Sfântul Cuvios Paisie de la Neamț, cel care a înnoit în țara noastră monahismul, introducând rugăciunea neîncetată și în mănăstirile chinoviale, nu

---

⁸ SFÂNTUL PAISIE DE LA NEAMȚ, *Cuvinte și scrisori duhovnicești*, vol. I, ediția a II-a, selectate și traduse în limba română de Valentina Pelin, cu o prefață de Virgil Cândea, Ed. Doxologia, Iași, 2010, pp. 233-234.

putem să nu vă aducem aminte faptul că Sfântul Ierarh Calinic este urmașul duhovnicesc al acestuia datorită vrednicului său înaintaș, Sfântul Cuvios Gheorghe de la Cernica și Căldărușani. Astfel, vă așteptăm la Catedrala *Arhiepiscopală Sfântul Ierarh Nicolae* în data de 8 mai, spre a ne ruga împreună Bunului Dumnezeu, ca, pentru rugăciunile Sfântului Ierarh Calinic de la Cernica, să ne statornicească și pe noi în lucrarea cea bună și să primiți fiecare binecuvântare de la Dumnezeu.

Ne rugăm la acest slăvit praznic al Bisericii noastre, pe care Dumnezeu l-a făcut ca „*să ne veselim și să ne bucurăm întru el*”, ca Mântuitorul Hristos Cel Înviat din morți să vă binecuvinteze sufletele și casele cu Lumina cea veșnică, cu bucuria și pacea Învierii Sale!

Hristos a înviat!

Al vostru al tuturor, de tot binele voitor și către Hristos
Domnul, Cel Înviat din morți, rugător,

Varsanufie
† **VARSANUFIE**

Arhiepiscopul Râmnicului

Pastorală dată în reședința arhiepiscopală din
Râmnicu-Vâlcea, la Sărbătoarea Învierii Domnului
din anul mântuirii 2022.

Precucernicii și Preacuvioșii Părinți din Arhiepiscopia
Râmnicului vor citi această Pastorală în bisericile parohiale
sau mănăstirești la Sfânta Liturghie a Învierii Domnului, iar
la filiale a doua zi.

ARHIEPISCOPIA RÂMNICULUI
Str. Arhiepiscopiei, nr. 1, Râmnicu-Vâlcea,
cod 240178
Județul Vâlcea, România
www.arhiepiscopiaramnicului.ro